

RS AU § 41 Lokalförsörjningsplan för Region Gotland 2027–2036

Ärendenummer: RS 2025/1885

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Lokalförsörjningsplan för Region Gotland 2027–2036 antas med arbetsutskottets redaktionella ändringar.

Sammanfattning

Region Gotlands lokalförsörjning står inför tydliga och långsiktiga förändringar under planperioden 2027–2036. Det befintliga lokalbeståndet är omfattande, till delar åldrande och i många verksamheter redan fullt utnyttjat, samtidigt som kraven på funktion, tillgänglighet, arbetsmiljö, säkerhet, beredskap, energieffektivitet och klimatanpassning ökar.

Den demografiska utvecklingen innebär att behovsbilden förändras över tid, med minskande efterfrågan på lokaler inom förskola och skola samtidigt som behoven inom hälso- och sjukvård och socialtjänstens verksamheter ökar. Lokalförsörjningsplanen visar att dessa förändringar behöver hanteras utifrån lokalernas funktionella förutsättningar, tekniska krav och lokalisering. Skillnader i verksamheternas krav innebär att förändrade behov inte alltid kan mötas genom omdisponering eller anpassning inom befintligt bestånd, utan kan kräva olika strategier för olika delar av lokalbeståndet.

Förslaget till Lokalförsörjningsplan 2027–2036 utgör Region Gotlands samlade strategiska underlag för planering, prioritering och beredning av lokalbehov. Förslaget bygger på nämndernas beslutade redovisningar av långsiktiga lokalbehov och redovisar totalt 53 identifierade behov, varav 19 är nya jämfört med föregående planperiod.

Förslaget tydliggör att alla lokalbehov inte ska hanteras genom nyanskaffning av lokalyta. För flera behov är inriktningen fortsatt hantering inom befintligt bestånd genom samnyttjande, omstrukturering, förändrade arbetssätt eller andra effektiviseringar. Lokalförsörjningsplanen fokuserar på de frågor där ett regionövergripande ställningstagande bedömts nödvändigt och utgör ett gemensamt underlag inför fortsatt beredning inom investeringsprocessen och budgetarbetet.

Bedömning

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att förslaget till lokalförsörjningsplan för perioden 2027–2036 ger en samlad och relevant bild av Region Gotlands lokalförsörjning och de förutsättningar som påverkar regionens långsiktiga planering.

Förslaget till plan tydliggör förändringar i behovsbilden till följd av demografisk utveckling, ökade krav på verksamheternas lokaler samt begränsade ekonomiska ramar. Den visar också att lokalförsörjningsfrågorna präglas av strukturella förutsättningar i det befintliga lokalbeståndet, där skillnader i funktion, tekniska krav och lokalisering påverkar möjligheten att möta förändrade behov över tid.

Vidare bedöms förslaget till plan ge ett ändamålsenligt underlag för att synliggöra målkonflikter, risker och beroenden i lokalförsörjningen samt för att skapa förutsättningar för samordning och prioritering på regionövergripande nivå.

Mot denna bakgrund bedöms förslaget till lokalförsörjningsplan utgöra ett relevant strategiskt underlag för fortsatt beredning och politiska ställningstaganden inom investeringsprocessen och budgetarbetet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att lokalförsörjningsplanen utgör ett strategiskt planeringsunderlag och inte innebär beslut om genomförande eller investeringar. Planen bedöms vara förenlig med gällande lagstiftning och syftar till att skapa förutsättningar för att långsiktigt kunna uppfylla lagstadgade krav inom regionens verksamheter.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att lokalförsörjningsplanen synliggör betydande och långsiktiga ekonomiska åtaganden kopplade till regionens lokaler och fastigheter. Planen tydliggör även begränsningar i investeringsutrymmet och behovet av prioritering, samordning och realism i den fortsatta beredningen inom investeringsprocessen och budgetarbetet.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att lokalförsörjningsplanen belyser förändrade förutsättningar för verksamheter som riktar sig till barn och unga, särskilt inom förskola och skola. Planen skapar därmed ett underlag för långsiktig planering av lokaler med hänsyn till verksamheternas behov, kvalitet och tillgänglighet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att lokalförsörjningsplanen innehåller lokaler där verksamheterna riktar sig till både kvinnor och män.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att lokalförsörjningsplanen omfattar hela Region Gotland och belyser geografiska skillnader i lokalbehov och förutsättningar. Planen ger därmed underlag för avvägningar mellan olika delar av regionen i den fortsatta planeringen.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att lokalförsörjningsplanen tydliggör ökade krav kopplade till energieffektivitet, klimatanpassning och hållbar användning av det befintliga fastighetsbeståndet. Genom att synliggöra dessa krav i ett långsiktigt planeringsunderlag skapar planen förutsättningar för att klimat- och miljöaspekter kan beaktas i planering och prioritering av lokalåtgärder.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malin Pettersson, lokalförsörjningsstrateg, teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att redaktionella ändringar görs i underlaget på sista sidan i lokalförsörjningsplanen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med arbetsutskottets redaktionella ändringar och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Lokalförsörjningsplan för Region Gotland 2027–2036, daterad 2026-02-10
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-01-29